

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Libellus Synodicus à concilio Constantinopolitano ad episcopus mißus.
Cap. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

uerunt: Maximum autem utpote Apollinaris amentia imbutum, episcopali dignitate spoliarunt, eiq; ecclesia interdixerunt. Porro autem cum canones pro recta ecclesie administratione conscripissent, statuisentque, ut fidei formula in concilio Nicæno ædita, firma ac stabilis maneret, singuli domum reuerterunt. Sequenti ætate, quàm pluri mi eorū ad eandē urbem denuò regressi (necessaria enim ecclesie negotia eos illò reuocauerant) epistolam à concilio episcoporum in Occidente coactorum acceperunt: quæ illos hortabatur, ut Romam, ubi iam maximus episcoporū cætus congregatus erat, accederent. At tam longū iter suscipere, cum nihil inde lucri se facturos putarent, omnino recusarunt illi quidem: sed tamen scripserunt epistolam, qua tum tempestatem contra ecclesias excitatam eis significabant, tum illorum subnotabant in ea re negligentiam, tum deniq; doctrinā apostolicā summatim perstringebant. Verūm ea ipsa epistola eorum, qui ipsam scripserint, fortitudinem & sapientiam multò apertius declarabit.

Libellus Synodicus à concilio Constantinopolitano ad episcopos missus. CAP. IX.

Dominus honoratissimis, & cū primis reuerēdis fratribus, ac collegis, Damaso, Ambrosio, Brittoni, Valeriano, Acholio, Auemio, Basilio, & cæteris sanctis episcopis in celebri vrbe Roma conuocatis, sanctum concilium orthodoxorum episcoporum in ampla vrbe Constantinopoli coactorum in Domino Salutem.

¶ **M**ultitudinem calamitatū nobis à dementis sectæ Ari-
 næ principibus inflictarum vestræ reuerentiæ tanquā
 earundem ignaræ exponere narrareq; erit fortasse su-
 peruacaneum. Nam neque vestram pietatem res nostras
 tam paruo æstimare arbitramur, ut de his docendi sitis, pro
 quibus deberetis nobiscum vnā condolecere, neq; eiuf-
 modi sunt tempestates illæ, quibus vndiq; iactamur, uti
 propter earum paruitatem vos latere queant. Quinetiam
 tempus persecutionis adeo nuper præterit, ut nō illi solū,
 00 5 qui

THEODOR. HISTOR.

qui in eo afflictati erant, verum etiam eorum amici, qui pro-
 pter amorem in doloris cum illis venerat societatem, re-
 centem eius memoriam teneant. Nam heri, prope dix-
 rim, & nudius tertius, nonnulli exilii vinculis liberati, &
 infinita fere afflictationum genera perpessi, ad ecclesias suas
 redierunt. Aliorum autem exilii cruciatibus extinctorum
 reliquiae duntaxat in patriam sunt reportatae. Quidam post
 reditum ab exilio, in furorem haereticorum adhuc sauien-
 tem incidentes, grauiora tormenta in sua ipsorum, quam in ali-
 ena regione tolerarunt, & more Beati Stephani, lapidibus
 obruti occubuerunt. Alii variis cruciamentis dilacerati,
 stigmata Christi, & vibices in corpore adhuc circumferunt.
 Porro pecuniae iacturam, amissiones ciuitatum, quas incol-
 lebant, proscriptiones singulorum, insidias, contumelias,
 carceres, quis poterit enumerare? Nam afflictationum ge-
 nera nobis impactarum vix numero comprehendi possunt,
 propterea fortasse quod poenae peccatis debite nobis persolu-
 dae erat, fortasse autem quod benignus deus per ingentem re-
 rum aduersarum multitudinem nos exercere volebat. Pro-
 quibus deo certe agenda sunt gratiae, qui per tot cruciatus
 suos seruos erudiuit, & secundum multitudinem miserationum
 suarum, rursus eduxit nos in refrigerium. Nobis qui-
 dem diuturno otio, & multo tum tempore, tum labore ad
 ecclesiarum emendationem opus est, vti corpus earum tan-
 quam diuturno morbo vexatum, curationibus pedetentim
 adhibitis recreantes, tandem ad pristinam pietatis sanitatem
 reducamus. Nam etsi videmur persecutionis asperitate pe-
 nitus liberati, & ecclesias diu ab haereticis occupatas mo-
 do recuperasse, tamen lupi nobis permultum facebant mo-
 lestiae: atque licet ab ouilibus abacti sint, in syluis tamen
 greges diripere, conuentus contrarios nobis audacter oppo-
 nere, populi seditiones concitare non cessant: denique nihil
 omnino praetermittunt, quod ecclesiis quicquam adferre possit
 incommodi. Itaque erat, vt diximus pernecessarium, vt in
 his rebus rite constituendis plus temporis collocaremus.
 Iam vero quoniam vos, quod fraternam vestram erga nos
 charitatem declararetis, concilio dei voluntate ac nutu Ro-
 mae coacto, nos velut membra propria per imperatoris fan-
 tissimi literas accersuistis, ne cum nos soli iam antea res
acerbas

acerbas subire coacti essemus, nunc imperatoribus de pietate consentientibus sine nobis vos regnaretis, sed potius, ut loquitur apostolus, ut nos vobiscum coregnaremus, est certe nobis in optatis, si posset fieri, ecclesiis penitus relictis, vestro desiderio, aut necessario potius ecclesie negotio inseruire. Quis enim nobis dabit pennas, ut columbae, & volabimus & requiescemus apud vos? Verum quoniam hoc modo ecclesie nuper renouatae nudarentur, & res a plerisque fieri omnino non queat, propterea quod Constantinopoli mandato literarum, superiore anno a vestra reuerentia post concilium Aquiliense ad sanctissimum imperatorem Theodosium missarum, ad iter duntaxat Constantinopolim usque faciendum nos preparauimus, atque de hoc uno concilio celebrando consensum episcoporum, qui in prouinciis manserant, vna nobiscum attulimus, idcirco neque longiore itinere opus esse expectabamus, neque de villo alio omnino ante acceperamus, quam Constantinopoli in vnum conuentum esset. Huc accedit, quod temporis praestituti angustia neque ad longius iter parandum, neque ad episcopos in singulis prouinciis, qui sunt eiusdem nobiscum communione, de hac re commonefaciendos, neque ad eorum consensus obtinendos, satis spacii dedit. Itaque cum & haec res, & alia praeterea complures maiori parti episcoporum impedimento sint, quod minus ad vos veniant, idcirco quod secundo in loco faciendum erat, tum ad statum rerum ecclesiasticarum rite ordinandum, tum ad ostendendum, quanti vestra erga nos charitate aestimemus, illud certe fecimus: quippe orauimus reuerentiss. honoratissimosque fratres & collegas nostros episcopos, Cyriacum, Eusebium, & Priscianum, uti laborem ad vos perficere suscipere non graueretur. Qui quidem non solum vobis exponeret, quae nostra voluntas pacis studiosa sit, & quo pacto nihil aliud, quam ecclesiae concordiam sibi proponat, verum etiam quae ardenti studio ad sanam fidem tuendam accessimus, perspicue significabunt. Nam persecutionum procellas, cruciatus, minas imperatorias, crudelem magistratum violentiam, aliarumque rerum incommodarum tentationes, quas ab haereticis sustinimus, pro fide euangelica a CCCXVIII. sanctis patribus Niceae urbis Bithyniae confirmata sustinimus. Etenim ista fides tum a nobis, tum a vobis, tum ab omnibus, qui non verbum

1. Cor. 4.

Psal. 54.

veram

THEODOR. HISTOR.

vera fidei peruertunt, approbari debet: quippe cum & antiquissima sit, & lauacro baptismatis, quo tincti sumus, cōsentanea, & nos doceat credere in nomine patris, & filii, & spiritus sancti, hoc est in diuinitate, potentiā, & substantiā vnā patris, & filii, & spiritus sancti, æqualē dignitatem, & coæternū regnū in tribus perfectis *ὑποστάσει* id est, in tribus perfectis personis: adeo vt neque quicquā loci detur pestiferæ Sabellij hæresi, qua cōfunduntur personæ, hoc est, proprietates earū tollūtur, neq; blasphemia Eunomianorum, Arianorum, aut eorum, qui spiritum sanctum oppugnant, quicquam habeat ponderis: quæ quidem essentiam, naturam, & diuinitatem trinitatis discindit, & ei, quæ nec creata est, & consubstantialis est, & coæterna est, naturam posterius genitam, aut creatam, aut quæ sit alterius essentiæ tribuit. Nos autem doctrinam dominicæ incarnationis integram & perfectam tenemus, & neque economiam carnis Christi vel animæ, vel mentis expertem, vel imperfectam esse asserimus, Sed agnoscimus verbum dei antè secula omnino perfectum esse, & perfectum hominem in nouissimis diebus pro nostra salute factum esse. At que ista de fide à nobis liberè ingenueq; prædicata summatim differuimus: de quibus pleniorē cognitionē animis poteritis percipere, si libellum concilio Antiochiæ cōuocato de fidei decisione editū, & eū etiam, qui superiote anno à concilio generali compositus est, legere placuerit: in quibus tum fidem nostram vberius exposuimus, tum hæresibus nuper excogitatis anathema scriptis proditum denuntiauius. De administrationibus autem, quæ sunt cuiusq; ecclesiæ propriæ, cū vetus, vti nostis, lex est, tū sanctorū patrum in concilio Nicæno decisio, vt videlicet singularum prouinciarū antistites, vnā cū finitimis, modo ipsis ita visum fuerit episcopis, ministros ad ecclesiarū cōmodū in suis ipsorū prouinciis ordinent. Ex cuius legis & decisionis præscripto scitote tū alias quoq; ecclesias apud nos administratas esse, tū illustrissimarū ecclesiarum sacerdotes delectos. Vnde ecclesiæ Cōstantinopolitanæ, recēs, vt ita dicā ædificata, q̄q; ex hæreticorū blasphemia, tanq̄ ex ore leonis per misericordiā dei nuper eripuim⁹, reuerendissimum sanctissimūq; Nestariū in cōcilio generali, cōmuni oīm cōsensu, præ-

3 præsente Theodosio imperatore religiosissimo, totius de-
 3 niq; cleri, totiusque ciuitatis suffragijs episcopum consti-
 3 tuimus. Ecclesiæ autè vetustissimæ & verè apostolicæ An-
 3 tiochię vrbs Syriæ, in qua primo venerandū Christianorū
 3 nomen auditū est, reuerēdis. & Sanctissimū Flauianū, epif-
 3 copi illius prouinciæ & diœceseos oriētalis in vnū cōue-
 3 nientes, tota illa ecclesia, vti canō postulat, suffragāte, & ve-
 3 lut vno ore virū illū honorifice collaudāte, episcopū ordi-
 3 narūt: quæ quidē ordinatio vti legitima, communi Conci-
 3 lij consensu approbata est. Porro ecclesiæ Hierosolomita-
 3 næ, quę est aliarū omniū māter, reuerēdis. & Sanctissimū
 3 Cyrillū episcopum vobis ostendimus, tū ab episcopis pro-
 3 uinciæ, vti canon vult, iam pridē creatum esse, tum plurima
 3 prælia aduersus Arianos varijs in locis cōfecisse. Quibus
 3 rebus tanquā legitimè & secundū ecclesiæ Canones cōsti-
 3 tutis obsecramus vestram reuerētiā, vti cōgratuletur: spiri-
 3 tali charitate nos mutuo deuiciente, & timore domini quā
 3 omnem humanā affectionem reprimat, ecclesiarumq; ædifi-
 3 cationē amorī illi & beneuolētīæ, qua singuli singulos cō-
 3 plectūtur, longè anteponit. Quod si doctrina fidei ad hunc
 3 modū cōmuni consensu stabilita sit, & charitas Christiana
 3 in nobis confirmata, posthac desinemus dicere illud, quod
 3 ab apostolis cōdēnatū est, nimirū, Ego quidē sum Pauli, e-
 3 go autē Apollos, ego verō Cephe: atq; oēs cū simus Chri-
 3 sti, qui in nobis nō est diuisus, corpus ecclesiæ, dei largiēte
 3 gratia, integrū conseruabimus, & ad tribunal dñi fidētī aīo
 3 nosmet sistemus. Isti contra Arii, Aetij, & Ennomij insa-
 3 niam, quinetiā contra Sabellij, Photinj, Marcelli, Pauli Sa-
 3 mosateni, & Macedonij amentiam scripserunt. Simili ra-
 3 tione & nouæ Apollinaris doctrinæ palam anathema in-
 3 dixerunt: quandoquidem nos inquit, doctrinam incar-
 3 nationis dominicę integram tenemus, et neque carnis eius
 3 œconomiam animæ mentisve expertem, aut imperfectam
 3 asserimus.

Cor. 2.

*Synodicus libellus aduersus Apolinarem & Timo-
 theum à Damaso episcopo Romano Con-
 scriptus. CAP. X.*

Dama-